

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ğrencilerinin Dijital Teknoloji İle İlişkileri ve Bağımlılık Durumları

Levent İNCEDERE¹ , Sezen TUNÇ¹,

¹İřık Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye

 Sorumlu Yazar: sezen.tunc@isikun.edu.tr

Geliş tarihi / Received: 19/10/2022

Kabul tarihi / Accepted: 14/12/2022

zet: Çalışmada, meslek yüksekokulu ğrencilerinin dijital teknoloji kullanımı ve dijital teknolojiye yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Ocak 2022-Nisan 2022 arasında bir vakıf niversitesine bağlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 405 ğrenci ile yapılmıştır. Veriler, Dijital Teknoloji Kullanımı ve Davranışı ile ilgili anket soruları ile toplanmıştır. Verilerin analizi ve tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis testi ile yapılmıştır. Katılımcıların %63,7'sinin kadın, %76,3'ünün 18-22 yaş aralığında, %60,7'sinin birinci sınıf öğrencileri olduğu, %46,2'sinin günde 4-6 saat arası internette zaman geçirdiği ve %25,4'ünün anadolu lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir. Anketin alt bölümlerine ait puan ortalamaları, yetkinlik (3,76±,607), sosyal ağlar (3,62±,820), derste teknoloji kullanımı (3,70±,867), teknolojiye yönelik ilgi (3,94±,673), olumsuz yönler (4,06±,673), eğlence amaçlı kullanım (2,84±,932), yoksunluk (2,69±,903) olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet, yaş ve interneti kullanma süreleri ile alt bölümlerin ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (p<005). Erkeklerin kadınlara göre internette daha fazla zaman geçirdikleri ve internette geçirdikleri zamanın artması ile doğru orantılı olarak yoksunluk hissettikleri saptanmıştır. Geleceğin sağlık profesyonelleri olacak olan sağlık teknikerlerinin yetiştirildiği sağlık hizmetleri meslek yüksekokullarında, dijital teknolojinin öğrencilerin hem kişisel hayatlarında hem de mesleki açıdan kullanılmasına ilişkin konulara derslerde daha fazla yer verilmesi ve özellikle sosyal medya ve dijital teknoloji bağımlılığı ile ilgili farkındalık yaratacak sosyal etkinliklerin dzenlenmesi nerilmektedir.

Anahtar Szckler: SHMYO, Dijital Teknoloji, Bağımlılık

The Relationship of Health Services Vocational School Students with Digital Technology and Addiction Situations

Abstract: In the study, it was aimed to determine the use of digital technology and attitudes of vocational school students towards digital technology. The study was conducted with 405 students at Vocational School of Health Services of a foundation university between January 2022 and April 2022. Data were collected through survey questions on Digital Technology Use and Behavior. Data analysis and descriptive statistics were done with Mann Whitney U Test and Kruskal Wallis test. 63.7% of the participants were women, 76.3% were between the ages of 18-22, 60.7% were first-year students, 46.2% spent 4-6 hours a day on the Internet, and 25% It was determined that ,4 of them were graduated from Anatolian High School. The mean scores of the sub-sections of the questionnaire, competence (3.76±.607), social networks (3.62±.820), use of technology in the lesson (3.70±.867), interest in technology (3.94±.673), negative aspects (4.06±.673), recreational use (2.84±.932), and withdrawal (2.69±.903). A statistically significant difference was found between gender, age, duration of internet use and the mean of the subsections (p<005). It has been determined that men spend more time on the Internet than women and feel deprivation in direct proportion to the increase in the time they spend on the Internet. In vocational schools of health services, where health technicians, who will be the health professionals of the future, are trained, it is recommended to give more space to the topics related to the use of digital technology both in the personal lives of students and in their professional lives, and to organize social activities that will raise awareness about social media and digital technology addiction.

Keywords: SHMYO, Digital Technology, Addiction.

1. Giriş

Tüm dünyada ve ülkemizde sağlık mesleklerinin içerisinde sağlık teknikerlerinin önemi, son yıllarda daha fazla fark edilmektedir. Günümüzde sağlık teknikerleri, sağlık ekibinin hekim ve hemşirelerden sonra gelen ve ayrılmaz bir parçası olarak görülmektedir. Dolayısı ile geleceğin sağlık teknikerleri olmak için, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin hem mesleki açıdan hem de kişisel yaşamları açısından teknoloji ile ilişkisi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin dijital teknoloji ile ilişkileri ve dijital teknolojiye yönelik özellikle yoksunluk durumundaki tutumları ve bağımlılık düzeyleri incelenmiştir.

Dijitalleşme, kısa ve uzun vadeli gelecekte toplumu ve işletmeleri değiştiren ana etkenlerden biri olarak görülmektedir (Tihinen & Kääriäinen, 2016). “Dijitalleştirme” veya “dijitalleşme” kavramı, yeni medya çağında, bilgi ve iletişim teknolojilerinin medya alanına eklendiği bir süreç olarak tanımlanan önemli teknolojik faktörlerden birisidir (Değirmencioglu, 2016).

Dijitalleşme, günümüzün tüm görsel iletişim teknolojilerini kapsayan bir sistem olarak gerçekleşmektedir. Gelişen, değişen ve ilerleyen zamanlarda bilgiyi insan yaşamında daha etkili kullanılabilir hale getirmek için teknoloji önemlidir. Dijital sistem hızlı, kaliteli ve çok amaçlı etkileşimle gerçekleşmektedir ve geleneksel sistemden farklı olarak yazılım tabanlı bir donanıma sahiptir. Bilgiye ulaşılması ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel basılı ve yazılı araçlar bilgi ve iletişim teknolojileri kavramını ortaya çıkarmıştır. Dijital teknoloji, bilimsel bilginin günlük hayatı kolaylaştırmak, desteklemek, iyileştirmek veya geliştirmek için ortaya koyduğu çözümlerdir. Bu çözümler hayatımızın her döneminde ve birçok konuda farklı biçimlerde karşımıza çıkmaktadır. (Kalelioğlu, 2013 ve Sunal, 2016, Coşkun, 2015).

Davranışsal bağımlılık örneklerinin gün boyunca sürekli olarak elimizden düşürmediğimiz akıllı telefonlar, yanımızdan ayırmadığımız tabletler ve sürekli bağlı kaldığımız internet sayesinde iletilen mesajlar ile oluşturulduğunu görebilmekteyiz. Bilgisayar ve internet, iletişim kurma, bilgi edinimi ve paylaşımı açısından yaygın olarak kullanılan araçlardır. Beraberinde, gelişen teknolojiye bağlı olarak anlık mesajlaşma uygulamaları da öne çıkmaktadır. Bu bağımlılıkların teknolojik yenilikler çerçevesinde artması söz konusudur. Son yıllarda internet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı, dijital oyun bağımlılığı ve akıllı telefon bağımlılığı vb. konularla ilgili akademik çalışmalar ve araştırmalar yer almaktadır. Yapılan araştırmalar, bağımlılığın hem beyni hem de tutumu etkileyen bir problem olduğu noktasına odaklanmaktadır. Tarhan’a göre kullanıma bağlı olarak ve neden olduğu sorunlar neticesinde bazı faaliyetlerin suistimali, kişisel e-postalarla meşgul olma durumu, işle ilgisiz web sitelerinde öngörülenden fazla zaman geçirmeye yol açabilmektedir (Tarhan, 2015).

Toplumsal gelişmeler ve değişimleri başlatan ve yönlendiren eğitim kurumları teknolojik gelişimleri izlemek, bu teknolojileri kullanımını bilmek ve hem iletişim hem de bilgi teknolojilerini kullanımını öğretmek durumundadır. Eğitim kurumlarında yaygın olarak kullanılan bilgisayarın 90’lı yıllardan itibaren hayatımız da yer etmesi ile dijital teknolojinin kullanımında hızlı bir artış ve teknolojinin sağladığı hizmetlerde de buna bağlı bir artış olduğu görülmektedir (Günbatır, 2014 ve Akkoyunlu, 1995).

Dijital teknolojinin diğer özelliklerinin yanında katılımcıların aynı ortamda bulunmak zorunda olmaması ve hızlı olması gibi özellikleri eğitimcilerin de dikkatini bu alana çekmeye başlamıştır (Sharples, 2000).

Dijitalleşme, günümüzün tüm görsel iletişim teknolojilerini kapsayan bir sistem olarak gerçekleşmektedir. Gelişen, değişen ve ilerleyen zamanlarda bilgiyi insan yaşamında daha etkili kullanılabilir hale getirmek için teknoloji önemlidir. Dijital sistem hızlı, kaliteli ve çok amaçlı etkileşimle gerçekleşmektedir ve geleneksel sistemden farklı olarak yazılım tabanlı bir donanıma sahiptir. Bilgiye ulaşılması ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel basılı ve yazılı araçlar bilgi ve iletişim teknolojileri kavramını ortaya çıkarmıştır. Dijital teknoloji, bilimsel bilginin

günlük hayatı kolaylaştırmak, desteklemek, iyileştirmek veya geliştirmek için ortaya koyduğu çözümlerdir. Bu çözümler hayatımızın her döneminde ve birçok konuda farklı biçimlerde karşımıza çıkmaktadır. (Kalelioğlu, 2013 ve Sunal, 2016, Coşkun, 2015).

Toplumsal gelişmeler ve değişimleri başlatan ve yönlendiren eğitim kurumları teknolojik gelişimleri izlemek, bu teknolojileri kullanımını bilmek ve hem iletişim hem de bilgi teknolojilerini kullanımını öğretmek durumundadır. Eğitim kurumlarında yaygın olarak kullanılan bilgisayarın 90'lı yıllardan itibaren hayatımız da yer etmesi ile dijital teknolojinin kullanımında hızlı bir artış ve teknolojinin sağladığı hizmetlerde de buna bağlı bir artış olduğu görülmektedir (Günbatır, 2014 ve Akkoyunlu, 1995).

2. Materyal ve Metot

Araştırma ilişki arayan ve tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Ocak 2022 ile Nisan 2022 arasında Işık Ünivertesinin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda gerçekleştirildi. Araştırmanın evreni, İstanbul ilinde bir vakıf üniversitenin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 560 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem belirlenmemiştir. Evrenin tümüne ulaşılması hedeflenmiştir ve geçerli olan 405 anket çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırmanın amacına bağlı olarak katılımcılara uygulanan anket iki bölümden oluşturulmuştur;

- I. Bölümde; katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini ve hangi dijital teknolojiyi kullandıklarını belirlemek için toplam 6 soru sorulmuştur.
- II. Bölümde; katılımcıların dijital teknolojiye ilişkin yetkinlik, sosyal ağların kullanımı, derslerde teknoloji kullanımı, teknolojiye yönelik ilgi, teknolojinin olumsuz yönleri, eğlence amaçlı kullanımı ve teknolojiye ilişkin yoksunluk hissetme durumlarını belirlemek için 7 bölümden oluşan 42 soru sorulmuştur. Anketi oluşturan 42 soru iki ayrı ölçekten faydalanılarak oluşturulmuştur (Cabı, 2016) - (Günüç, 2009).

Oluşturulan ankete ilişkin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı; 0,918 olarak saptanmıştır. Veri analizi SPSS v.22 programı ile gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikler ve Kullandıkları Dijital Teknolojilerin Dağılımları

		Sıklık (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	258	63,7
	Erkek	147	36,3
Yaş	18-22 yaş	309	76,3
	23-27 yaş	52	12,8
	27-32 yaş	18	4,4
	33 ve +	26	6,4
Kaçıncı Sınıf	Birinci Sınıf	246	60,7
	İkinci Sınıf	159	39,3
Günde kaç saat internet kullanımı	1-3 saat	118	29,1
	4-6 saat	187	46,2
	7-9 saat	71	17,5
	10 ve üstü	29	7,2

Mezun Olduğu Lise	Sağlık Meslek L.	97	24
	Meslek L.	122	30,1
	Anadolu L	103	25,4
	İmam hatip L.	17	4,2
	Özel L.	26	6,4
	Diğer	40	9,9
	*Hangi sosyal ağlar	Kullanmıyorum	9
Facebook		86	21,2
İnstagram		371	91,6
Twitter		210	51,9
Youtube		307	75,8
Diğer		105	25,9
*Çoklu Yanıt			

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik dağılımları değerlendirildiğinde; katılımcıların %63,7'sinin kadın, %76,3'ünün 18-22 yaş aralığında, %60,7'sinin birinci sınıf öğrencileri olduğu, %46,2'sinin günde 4-6 saat arası internette zaman geçirdiği ve %25,4'ünün anadolu lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin kullandıkları sosyal ağ alanlarına göre değerlendirildiğinde; %91,6'si Instagram kullandığı ve %75,8'i Youtube izlediği tespit edilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Dijital Teknoloji Kullanımı ve Davranışı İle İlgili Ankete Ait Alt Bölümlerin Madde Sayıları ve Puanları (Ort.)

	Madde Sayısı	Ort.	S.S.
Yetkinlik ile ilgili sorular	10	3,76	,607
Sosyal Ağlar	4	3,62	,820
Derste Teknoloji Kullanımı	4	3,70	,867
Teknolojiye Yönelik İlgi	5	3,94	,673
Olumsuz Yönler	4	4,06	,570
Eğlence Amaçlı Kullanım	4	2,84	,932
Yoksunluk	11	2,69	,903

Araştırmada kullanılan öğrencilerin dijital teknoloji kullanımı ve davranışı ile ilgili anketin ve alt bölümlerine ait ortalama puanlar değerlendirildiğinde; yetkinlik (3,76±,607), sosyal ağlar (3,62±,820), derste teknoloji kullanımı (3,70±,867), teknolojiye yönelik ilgi (3,94±,673), olumsuz yönler (4,06±,673), eğlence amaçlı kullanım (2,84±,932), yoksunluk (2,69±,903) olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyete Göre Öğrencilerin Dijital Teknoloji Kullanımı ve Davranışı İle İlgili Anketin Alt Bölümlerin Değerlendirilmesi

	Cinsiyet	n	S.Ort.	Z	p*
Derste Teknoloji Kullanımı	Erkek	147	230,82	-3,628	,000
	Kadın	258	187,22		
	Total	405			
Teknolojiye Yönelik İlgisi	Erkek	147	230,82	-3,646	,000
	Kadın	258	187,15		
	Total	405			
Eğlence Amaçlı Kullanım	Erkek	147	229,69	-3,476	,001
	Kadın	258	187,79		
	Total	405			

*Mann-Whitney U testi

Cinsiyete göre öğrencilerin dijital teknoloji kullanımı ve davranışı ile ilgili anketin bölümleri değerlendirildiğinde; derste teknoloji kullanımı ($p=,000$), teknolojiye yönelik ilgi ($p=,000$) ve eğlence amaçlı kullanım ($p=,001$) alt boyutlarında istatistiksel olarak fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Erkeklerin kadınlara göre; derste teknoloji kullanımı, teknolojiye yönelik ilgi ve eğlence amaçlı kullanım düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Yaşa Göre Öğrencilerin Dijital Teknoloji Kullanımı ve Davranışı İle İlgili Anketin Bölümlerin Değerlendirilmesi

	Yaş	n	S.Ort.	X ²	p*
Yetkinlik	18-22 yaş	309	192,86	21,54	,000
	23-27 yaş	52	258,99		
	28-32 yaş	18	264,86		
	33+	26	264,86		
	Total	405			
Eğlence Amaçlı Kullanım	18-22 yaş	309	208,91	20,45	,000
	23-27 yaş	52	223,63		
	28-32 yaş	18	179,44		
	33+	26	107,87		
	Total	405			
Yoksunluk	18-22 yaş	309	209,75	24,52	,000
	23-27 yaş	52	229,48		
	28-32 yaş	18	114,42		
	33+	26	110,35		
	Total	405			

*Kruskal-Wallis H testi

Yaşa göre öğrencilerin dijital teknoloji kullanımı ve davranışı ile ilgili anketin bölümleri değerlendirildiğinde; Yetkinlik ($p=,000$), Eğlence Amaçlı Kullanım ($p=,000$) ve Yoksunluk ($p=,000$) alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. 28 ve 33 üzeri kişiler 18-27 yaşa göre; daha yetkin oldukları, 23-27 yaş arası kişiler diğer yaş gruplarına göre dijital teknolojiyi eğlence amaçlı kullandıkları ve 23-27 yaş kişilerde diğer yaş gruplarına göre teknoloji yoksunluğu hissettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 5. Kullanma Süresine Göre Öğrencilerin Dijital Teknoloji Kullanımı ve Davranışı İle İlgili Anketin Bölümlerin Değerlendirilmesi

	K. S.	n	S.Ort.	X ²	p*
Eğlence Amaçlı Kullanım	1-3 saat	118	168,63	21,27	,000
	4-6 saat	187	204,07		
	7-9 saat	71	237,04		
	10 saat +	29	251,81		
	Total	405			
Yoksunluk	1-3 saat	118	163,61	39,10	,000
	4-6 saat	187	197,67		
	7-9 saat	71	248,74		
	10 saat +	29	285,67		
	Total	405			

*Kruskal-Wallis H testi

Dijital teknolojiyi kullanma süresine göre öğrencilerin dijital teknoloji kullanımı ve davranışı ile ilgili anketin bölümleri değerlendirildiğinde; sosyal ağlar (p=,000), eğlence amaçlı kullanım (p=,000) ve yoksunluk (p=,000) alt boyutlarında istatistiksel olarak fark tespit edilmiştir (p<0.05). 10 saatten fazla dijital teknolojilerde zaman geçiren bireylerin sosyal ağlarla ilişkisi, eğlence amaçlı kullanması ve yoksunluk hissi daha az zaman geçiren kişilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

4. Tartışma ve Sonuç

Çalışmada, katılımcıların demografik verilerine bakıldığında %76,3'ünün 18-22 yaş aralığında olduğu ve dijital teknolojiyi kullanım şekilleri dikkate alındığında ise %97,8'i sosyal medya hesapları olduğu tespit edilmiştir. Başka bir çalışmada, %95.9'u 18-23 yaş arası öğrencilerden oluşmakta ve sosyal medya kullanımlarına ilişkin ifadelerinin dağılımı incelendiğinde ise; öğrencilerin %94.5'inin sosyal medya hesabının olduğunu ifade ettikleri belirlenmiştir (Mollaoğlu ve ark., 2019).

Araştırmada, erkek öğrencilerin derste teknoloji kullanımı, teknolojiye ilgi ve eğlence amaçlı kullanım kız öğrencilerden daha yüksek tespit edilmiştir. Erten'in araştırmasında ise öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark olmadığı, her iki düzeyde aynı tutumu sergiledikleri belirlenmiştir (Erten, 2019). Dijital teknolojiler arasında saydığımız internet ve bilgisayar kullanım oranları Türkiye'de 2021 yılı verilerine göre 25-34 yaş aralığında yer alan erkek bireylerin kadın bireylere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (TÜİK, 2021).

Cinsiyetlere göre dijital teknoloji yoksunluk durumları incelenmiş olup, cinsiyetler arası anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yaş düzeyi azaldıkça yoksunluk hissettikleri tespit edilmiştir. Benzer bir çalışma, Morahan-Martin ve Schumacher (2000) ve Wang (2001) çalışmalarında erkek kullanıcıların kadın kullanıcılara oranla yoksunluk düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmiştir (Martin ve Schumacher, 2000).

Bahar ve Kaya'nın (2013) çalışmasında meslek yüksekokulu öğrencilerin dijital teknoloji ile farklı sınıflarda olması arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (Bahar ve Kaya 2013). Aynı şekilde yapılan araştırmada dijital teknoloji bölümleri ile sınıf düzeyleri arasında bir ilişki bulunmamıştır.

Araştırmada, öğrencilerin interneti kullanma sürelerine bakıldığında %29,1'i 1-3 saat arası vakit geçirildikleri tespit edilmiştir. Söğüt, Özcan ve Aslan çalışmalarında, interneti kullanma sürelerine bakıldığında ise %76,9 oranı ile en az bir saat internette vakit geçirmekte olduğu belirtilmiştir (Söğüt, Özcan ve Aslan, 2016).

Dijital teknoloji kullanma süreleri fazla olan ve daha aktif olarak eğlence amaçlı kullandıklarını söyleyebiliriz. Aynı zamanda kullanım sürelerinin fazla olması internet kullanımı ile ilgili yoksunluk çektiklerini ve bir düzeyde dijital teknolojilere bağımlı oldukları söylenebilir.

Çalışmanın sonuçları açısından, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yaklaşık %70'i günde 4 saatten fazla internet kullanmaktadır. Hatta günde 8 saatten fazla internet başında zaman geçirenlerin oranı yaklaşık % 25 civarındadır. Diğer taraftan dijital teknolojiyi çoğunlukla eğlence ve sosyalleşmek açısından kullandıkları ve dijital teknolojiden yoksunluk kaldıklarında farklı düzeylerde de olsa tepki gösterdiklerini söyleyebiliriz.

Yalçın tarafından aktarılan çalışmada internet üzerinde harcanılan zaman haftada 18 saati geçiyorsa "internet bağımlılığı" riski taşıyan insanlar grubunda olunabileceği saptanmıştır (Yalçın, 2006). Yapılan çalışmada ise öğrencilerin büyük bir çoğunluğu 4-6 saat arası zaman geçirdiği saptanmıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin internete karşı bağımlılık durumlarının olmadığını söyleyebiliriz.

Kocaay ve ark. yapmış oldukları çalışmada cinsiyetler arasında sosyal medya bağımlılığı açısından anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir (Kocaay ve ark., 2022). Çalışmada ise sosyal medya yani eğlence amaçlı kullanım olarak cinsiyetler arasında fark olduğu tespit edilmiştir.

Bu sonuçların nedenleri hakkında düşünüldüğünde, araştırmaya katılan öğrencilerin dijital teknoloji ile uzun saatler geçirmelerinin nedenleri arasında, günümüzde özellikle gençler arasında sosyal medya kullanımının yaygınlığı ve pandemi döneminde yoğun bir şekilde yapılan online eğitimler sayılabilir.

Öğrencilerin dijital teknolojiye olan eğilimleri ve ilgilileri eğitim öğretim faaliyetleri açısından etkili bir şekilde kullanılabilir. Geleceğin sağlık profesyonelleri olacak olan sağlık teknikerlerinin yetiştirildiği sağlık hizmetleri meslek yüksekokullarında dijital teknolojinin öğrencilerin hem kişisel hayatlarında hem de mesleki açıdan kullanılmasına ilişkin konulara derslerde daha fazla yer verilmesi ve özellikle sosyal medya ve dijital teknoloji bağımlılığı ile ilgili farkındalık yaratacak sosyal etkinliklerin düzenlenmesi önerilmektedir. Aynı zamanda bu konu yeni bir çalışmanın araştırma konusu olarak da değerlendirilebilir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik Beyan

Bu çalışma Işık Üniversitesi Etik Kurul tarafından onaylanmıştır. (E-32760440-050.01.04-13049).

Kaynakça

Bahar E., ve Kaya F. (2013). Meslek Yüksekokulu Sosyal Programlar Öğrencilerinin Bilgi Teknolojileri Kullanımlarına Yönelik Tutumları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3 (1), 70-79.

Cabı E. (2016). Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(3), 1229-1244.

Değirmencioğlu, G. (2016). Dijitalleşme Çağında Gazeteciliğin Geleceği ve İnovasyon Haberciliği. *Dijital Medya Sayısı, Trt Akademi*, 01(2), 592-606.

Günüç S. (2009). İnternet Bağımlılık Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Bazı Demografik Değişkenler ile İnternet Bağımlılığı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi), 10.09.2022 tarihinde

https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=cYS_g378IN8SN0vjYfSAjg&no=E6U-1TkIit6Ey9f3qy5P8Q erişildi.

Kalelioğlu, F. (2013). Temel Kavramlar. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. Editör Cabı. E., Pegem Akademi Yayıncılık.

Kocaay, F., Tuğtağ Demir B. ve Küçük Biçer B., (2022). Üniversite Öğrencilerinde İnternet, Sosyal Medya ve Oyun Bağımlılığının Değerlendirilmesi. doi: <https://dx.doi.org/10.33631/sabd.1130278>.

Mollaoğlu1, M., Hastaoğlu F., Başer E., ve Mollaoğlu S. (2019). Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Özellikleri ve Tutumlarının İncelenmesi. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 4(2), 157-166.

Morahan-Martin, J. ve Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16, 13-29.

Sharples, M. (2000). The design of personal mobile technologies for lifelong. *Computers & Education*, 34, 177-193.

Söğüt, F., Özcan, S., ve Aslan, Y. (2016). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımına Yönelik Tutumları. *Akademia*, 4/4, 156-174. doi: 10.17680/akademia.03839.

Tarhan, N. (2015). Bağımlılık. İstanbul: Timaş Yayınları

Tihinen M and Kääriäinen J., (2016). The Industrial Internet in Finland: on route to success. Espoo, Finland: VTT Technology.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2021). Hane halkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması. 20.09.2022 tarihinde [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2021-37437](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2021-37437) erişildi.

Yalçın, N., (2006). “İnterneti Doğru Kullanıyor muyuz? İnternet Bağımlısı mıyız? Çocuklarımız ve Gençlerimiz Risk Altında Mı?” Akademik Bilişim Bildiriler Kitabı Şubat, 585-588.